

2. søndag i fasten Prædiken i Andst kirke kl. 14.00

Salmer

DDS 646 Som lilliens hjerte kan holdes i grøde

609 Dybt fornædres skal enhver

DDS 580 Jesus, dødens overvinder

...

DDS 392 Himlene, Herre

DDS 28 De dybeste lag i mit hjerte

Skabt i Guds billede

Mennesket, homo sapiens, kan beskrives som et pattedyr, som går på to ben og har en stor hjerne. Og vi kan følge menneskets udvikling i tid, gennem evolutionens historien.

Videnskaberne hjælper os og giver os større indsigt i, hvordan mennesket har udviklet sprog, kultur og samfundsformer, og de fortæller os, hvordan vi til stadighed er i stand til at udvikle en mangfoldighed af teknologier. Menneskets historie er en fortælling om en udvikling, som må forundre os, på samme måde, som når vi går en tur til havet og ser den store horisont, eller som når, vi kigger op i nattens stjernehimmel og ser universets uendelige fylde.

På samme måde skal vi så også glæde os og i dag forundres over formuleringen i Første Mosebog, i den gammeltestamentlige beretning om, hvordan Gud skabte mennesket:

Gud sagde: Lad os skabe mennesker i vort billede, så de ligner os...
Gud skabte mennesket i sit billede; som mand og kvinde skabte han dem”

Mennesket er skabt i Guds billede. Dvs. mennesket er ikke Gud, men vi beror på en magt, som er stærkere og større end os selv. Mennesket er ikke selvberørende, men er formet og skabt af kræfter stærkere end os selv. Vi er skabt af Gud.

Vi er så således fra begyndelsen knyttet til og givet en relation til Gud. Han har skabt os og kalder os frem, dvs. fortæller os i egentligste forstand, hvad et menneske er og skal:

Skabt i Guds billede er vi hver især givet en grundlæggende myndighed og værdi, også en urørlighed, som vi ikke, hvor barbarisk vi mennesker end kan være overfor hinanden, ikke kan fjerne. Det, at vi er skabt i Guds billede, fortæller os på en og samme gang, hvor små, vi er, og hvor stor en gave, hvert enkelt liv er.

Så derfor hør det sagt til hver eneste en af os og husk på det igen og igen: Mennesket er skabt i Guds billede, og det hvor meget ondt, vi end kan gøre hinanden i verden. Mennesket er skabt i Guds billede.

Skabt uden et tænkt mål

Den norske forfatter Knut Hamsun (1859-1952) oplevede i sine sidste år et stort skifte i livet. Fra at have været en feteret forfatter, nobelprismodtager i litteratur i 1920, så blev han efter Anden Verdenskrig retsforfulgt og anklaget for landsforræderi. Han havde været tyskvenlig under krigen, da Norge var besat af tyskerne, og han havde ligefrem personligt besøgt Hitler i Berlin.

i sin sidste bog *Paa Gjengroede stier* – udgivet i 1949 – skriver han om sin hverdag som varetægtsfængslet, på henholdsvis et psykiatrisk hospital og et plejehjem. Det er den gamle mands desillusionerede blik på verden, isoleret i sin døvhed, vi møder, men Knut Hamsun er dog stadig i stand til at betragte sin verden og beskrive sin dagligdag. Det er i sig selv en gribende bog, men også – vil jeg påstå - den rummer et andet blik på menneskelivet end den, som skabelsesberetningen formulerer. Hamsun skriver et sted om menneskets liv:

Levnedsløbet – Og menneske her tænker jeg på dig. Af alt levende i verden er du født til næsten ingenting. Du er hverken god eller ond, du er blevet til uden et tænkt mål. Du kommer fra tågen og går tilbage til tågen igen, så hjertelig ufuldkommen er du... alt kommer og går. ¹

¹ Knut Hamsun, *Paa Gjengroede Stier*, 1949, s. 70(norsk udgave)

I lyset af Hamsuns egen livsbane er ordene forståelige, og de er også genkendelige, når vi betænker– hvad uundgåeligt sker til tider - at livsmodet svigter og livsleden ligefrem tager fat i os.

Men godt da at høre og huske på Guds ord, om at vi er skabt i Guds billede. For at være skabt i Guds billede betyder det modsatte af at være født til næsten ingenting.

Skabt i Guds billede, er vi snarere født til alt, dvs. født ind i det levende liv, den skabte verden, med alle de muligheder og begrænsninger, som gives os her i tiden, på det konkrete sted, vi lever og bor.

Vi er nok givet et skrøbeligt liv, men det er liv, som er givet, og dermed også et liv med muligheder og med mål.

Idet, du er skabt af Gud, kommer du ikke fra tågen og går ind i tågen. Nej, du bevæger dig fra lys til lys, Guds lys. Og det, hvor meget mørke, skygge og modstand du end møder i livet.

Det er det diametralt modsatte livssyn af det, som Hamsun udtrykker, og som jo dybest set er ligesom vi menneskers eget syn, når vi betragter vores eget livsløb isoleret eller ser det enkelte liv uden i en sammenhæng. Her kan det virke, som om vi kommer fra tågen og går ind i tågen igen engang. Men som skabte i Guds billede er vores vej en anden.

Guds ord, om at vi er skabt i hans billede, fortæller nok om vores ophav, om Gud som skaber, men først og fremmest fortæller det om, hvordan vi mennesker lever vores liv sammen med Gud og med hinanden.

Det første fællesskab er et fællesskab, som vi i kraft af Guds nåde, aldrig mister, og det andet fællesskab, fællesskabet os mennesker indbyrdes, forpligter Gud os fortsat på.

Dette fællesskab og denne forpligtelse på vores næste får vi aldrig lov til at glemme her i kirkens rum.

Troen og bøn

Jesu ord i evangeliet i dag understreger egentlig også menneskets muligheder – mulighederne givet os af vores relation til Gud. Ikke en relation, som er udtryk for en særlig evne hos os til at tro eller bede, men en relation, som er givet os ved det, at vi er skabt i Guds billede og ved det, at Gud har knyttet det stærkeste bånd mellem sig og os i Jesus Kristus, Guds egen søn.

”Alt er muligt for den, der tror”, siger Jesus. Og han understreger derefter også bønnens muligheder. Men hvad angår begge forhold: troen og bønnen, så er sagen jo den i evangeliets beretning i dag, at Jesus står sammen med sine venner, disse disciple, som står, ligesom vi mennesker så ofte, så desillusionerede og magtesløse. De har ikke kunnet helbrede en syg, en ung mand ramt af epileptiske anfald, og de oplever i det hele taget gang på gang, at de ikke lykkes med det, de gør. Det kan godt være, at de er skabte i Guds billede, har hørt det sagt og læst det i skabelsesberetningen, men de erfarer igen og igen, at de går som i en tåge, ikke slår til og føler sig stærkt magtesløse i verden.

Gik vi alene i verden, så stod det skidt til. Så ville vi være overladt kun til vores egen magtesløshed og utilstrækkelighed, men det gør vi ikke, og det er jo netop evangeliet i dag: Gud holder os ud, så magtesløse, vi end er, og så dygtige, vi end er til at forvrænge det billede, vi er skabt i, både i os selv og hos andre. Guds søn forbarmer sig, i beretningen i dag, over den syge, og står som den, der nærer vores tro, og giver vores bøn et ansigt til hvem, vi vende os.

På en bagvendt måde, viser netop han os, at vi er skabt i Guds billede, understreger for os, at det mærkede ansigt, vi har er i slægt med den levende Gud, han, som selv har skabt os, ja skabt os i sit billede, som både er vores ophav og vores mål

Sagt igen: Menneskelivet er skrøbeligt, men det er liv, som er givet, og dermed også et liv med muligheder og med mål. Idet, du er skabt af Gud, kommer du ikke fra tågen og går ind i tågen. Nej, du bevæger dig fra lys til lys, Guds lys.

I Jesu navn. Amen

